

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *Kaktuszfarm a soroksári úton*

Forrás: *Magyar Hírlap*

Bp. 1934 okt. 31.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Tárgy

712.26

Hely

Idő

"1934"

Személy

KAKTUSZFARM A SOROKSÁRI ÚTON

Intimitások a világ legszerényebb és legravaszabb növényének életéből

A kaktusz egy szerény növény, amelynek őshazája Közép-Amerika, különösen Mexikó. Ő a világ legokosabb, legravaszabb növénye, mert igazán mostoha körülmények között évszázadokig is el tudja tengetni életét. Tudósok szerint életkora majdnem egyidős a világ keletkezésével. A kaktusz azóta él a földön, mióta szerves élet egyáltalán van. Ő a növények Hamúpipőkéje.

Ötszáz év előtt a kaktusz átkerült Európába és azóta több helyen is megkísérelték tenyésztését. Szívósságára és életképességére jellemző, hogy a számára szokatlan talajban is gyökeret tudott eresztetni, megtalálta a lét feltételeit. Néhány év óta nálunk különösen divatos és felkapott lett ez az árva növény. Ennek a divatnak magyarázata, hogy egy lelkes kaktusztenyésztő elárasztja vele a fővárost. Ezek a kaktuszok többnyire a „Mexico kaktuszfarm“-ról kerülnek ki, melynek tulajdonosa Frommer István, a Fegyver és Gépgyár igazgatója.

A fegyvergyár hatalmas kertjében rendezte be kaktuszfarmját a lelkes tenyésztő. Ősztől kezdve már téli szállásukon pihennek a kaktuszok, egy fedett helyiségben, amelynek hőmérséklete állandóan 8—10 fok kö-

rül van. A deszkaépületben hosszú asztalokon sorakoznak fel a kaktuszok apró cserepekben. A világ valamennyi kaktuszfajtája megtalálható itt, pedig van belőlük néhány száz. Furcsa, csavaros gömb-, kígyó-, henger- és kör alakú szúrós kis növények ezek, amelyek idővel öt-hat méter nagyságra is megnőnek. Hazájukban nem ritkaság, hogy elérik a 15—20 méter nagyságot.

— A kaktusz — mondja Frommer igazgató — a pozsgás (succulens) növények csoportjába tartozik. Legjellemzőbb tulajdonsága az a képessége, hogy a vizet elraktározza magában és azután adagolja önmagának. Szövetei már úgy vannak felépítve, hogy képes a vizet párolni, amire azért van szükség, mert a kaktusz hazájában hat hétig tart az esős időszak és azután rettentő szárazság következik. Könnyen előfordulhat az is, hogy a következő évben elmarad az esős időszak és akkor a kaktusz két évig gazdálkodik a felszívott vízmennyiséggel.

A kaktusz harca a létért

Rámutat egy kis cserépre, amelynek növénye szürkés-kék viaszosfényvel csillog:

— A legnehezebb feladat már most a növény számára a fölvetett vízmennyiség elpárolgásának megakadályozása. Ebből a célból elhullatja leveleit, viaszszerű réteggel vonja be önmagát és összezsugorodik a lehető legkisebbre. Azonkívül bordákat növeszt, vagy hajás tüskéket bocsát ki, hogy árnyékot teremtsen önmaga körül és védekezzen a napsugarak ellen. Általában a legalkalmazkodóbb növény. Mímikriképessége egyenesen bámulatbaejtő. Annyira hasonlóvá válik környezetéhez, hogy néha szemmel alig különböztethető meg.

Valóban, mutat egy kis cserépet, amelynek növénye teljesen hasonló a kavicshoz. Csak tapintásra érzékelhető a különbség. A kaktusz így védekezik az állatok ellen.

— Csak kevesen tudják — folytatja lelkes hangon informátorunk —, hogy a kaktusz is virágzik. Van ugyanis egy babona, hogy a kaktusz százévenként csak egyszer virágzik, vagy pedig egyáltalán nem. Igaz, hogy nálunk csak ritkán hajt virágot, mert évekig kell a mi földünkben élnie, amíg virágzásra képes. Virágzás nélkül azonban nem élhet a kaktusz, hiszen a virágbaszökkenés a növény nemi élete. Nálunk öt-hat év múlva jó kezelés mellett már virágot hajt. A kaktusznak különleges földkeverék kell, amelyek alkatelemei a következők: szabadföld, trágyaföld, homok, lombföld és fa-szén.

A kaktusz életmódja

Mint tudjuk, a kaktuszt lehet dugványról és lehet magról szaporítani. Az import-kaktuszokat többnyire dugványról szaporítják. Életképességére jellemző, hogy a több hónapos hajóút után, amelyet teljesen víz, föld, napfény és levegő nélkül tesz meg, újból képes gyökeret verni. A hajóúton a kaktusz-cserjék össze vannak préselve, gyökerük teljesen elszárad, elveszti funkcionálóképességét. Ha azonban a növénynek bármely részét levágják, televény földbe helyezik, gyökeret ereszt. Némelyik fajta napok alatt, mások csak hónapok múlva. Nálunk egyébként nyáron sok vizet, levegőt és napfényt kap a kaktusz, télen pedig redukálják ezeket a táplálékokat és akkor a szerény kaktusz a felraktározott tápmennyiséggel szépen elgazdálkodik jövő tavaszig. Ha télen is elég táplálékot kapna, azt nem tudná elviselni. Egyszerűen elrontaná a gyomrát. A kaktusz nincs berendezkedve dözsölő életmódra.

— A kaktusz tüskéiről — folytatja Frommer — a legtöbben azt hiszik, hogy tisztára védekezés célját szolgálják. Ez igaz is, de van még ennél fontosabb hivatásuk is. Tudniillik ezek a tüskék gyűjtik össze a nedveséget és harmatot. Van olyan kaktuszfajta is, amely törzsének háromnegyedrésszel a földbe bújik és a szükséges napfény és levegő egy áttetsző kis ablakon szűrődik be. A létfontartás küzdelmeiben a kaktusztól bármely élőlény tanulhat.

Fajfenntartás — ravasz fogással

Ezután a legérdekesebb kaktuszfaját mutatja be, amely valóban bámulatraméltó ötletességgel gondoskodik a faj fenntartásáról.

Kis csenevész, hólyagszerű növény bújik meg a cserépben.

— Ennek a kaktusznak az a legravaszabb fogása, hogy virágja dögszagot áraszt. Ezzel magához csalogatja a legyeket, amelyek a dögszagtól megtévesztve, azt hiszik, hogy rothadó hullára szálltak rá. A legyek, amint sétálnak a növényen, magukkal viszik lábukon a kaktusz hímportát és megtermékenyítenek vele más növényeket. Ilyen fondorlatos fogásai vannak egyes kaktuszfajtáknak létük fenntartására.

Üzleti ügyekről világosít fel azután. Sajnos, egyre kevesebbet jövedelmez a farm, mert a kaktuszárak esnek. Ma csak éppen hogy eltartja önmagát a kis tenyészet. Pedig innen látják el a fél várost kaktuszokkal. Nála azonban az anyagi szempont mellékes. Ez a rajongó, lelkes ember még a szállóigét is átalakította, mert szerinte „aki a kaktuszt szereti, rossz ember nem lehet“.